

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

§. 1. De Consistoriis secretis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

CAPUT III.

De Consistoriis.

Consistorium generali acceptione quævis Congregatio, in qua homines pro publicis negotiis simul consistunt, nuncupari potest. Hic vero significat Congregationem, quam celebrat Pontifex cum Collegio Cardinalium in Palatio suo Apostolico per modum Senatus majoris. Habentur quidem in eadem Curiâ cum Cardinalibus aliæ Congregationes, ut sunt S. Officii, Signaturæ gratiæ, Examinis Episcoporum, aliæque, sed hæ Consistoria non dicuntur, verum sortiuntur nomen à rebus, quæ in iis tractantur.

Consistoria, de quibus hic agimus, alia sunt extraordinaria magisque solennia, ad quæ præter Cardinales admittuntur quoque Prælati ac Ministri, atque etiam Principum Oratores & Magnates quæ *Publica* dicuntur. Alia sunt ordinaria, & minus solennia, ad quæ soli Cardinales pro negotiis tractandis admittuntur, & *Secreta* appellantur.

§. I.

De Consistoriis Secretis,

I. Consistorium Secretum quando habeatur.

2. Quæ

2. *Quæ in eo tractentur.* 23.
3. *Indicitur per Cursores.* 24.
4. *Ipsa die Sacerdotes celebrare, reliqui communicare solent.* 24.
5. *Ideoque sub principium Consistorii non fit oratio.* 25.
6. *Quo habitu vadant Cardinales ad Consistorium.* 26.
7. *Quo habitu accedat ad Consistorium S. Pontifex.* 27.
8. *In Consistorio adhuc januis apertis admittit Pontifex ad alloquium Cardinales.* 28.
9. *Clauso Consistorio confidunt Cardinales.* 29.
10. *Serovenientes accedunt ad locum suum.* 30.
11. *Plura vota concludunt.* 31.
12. *Olim Cardinales promovebantur in quatuor temporibus.* 32.
13. *Et quis tum modus observatus fuerit.* 33.
14. *Quo modo nunc creentur.* 35.
15. & 16. *Præsentes in urbe accipiunt stibium bivetum, & visitant Consanguineos Papæ.* 36.
17. *Absentibus mittuntur literæ de promotione factâ.* 38.
18. *Et bivetum per Camerarios Papæ.* 39.
19. *Hi intra annum accedere debent ad Urbem.* 40.
20. *Quo habitu veniant.* 41.
21. *Ubi venerint Romam introducuntur à Camerario Nepote ad Papam.* 42.
22. *Deinde visitatis Consanguineis Papæ se continent domi usque ad Consistorium publicum.* 43.

23. Post quod clauditur illis in Consistorio secreto os.
24. Per hoc tamen non amittunt facultatem eligendi Pontificem.
25. In altero deinde Consistorio aperitur illis os, & conceditur Titulus cum annulo.
26. Pro juribus hujus annuli dantur 500. Ducati de Camera.
27. Hæ Cæremonie quandoque etiam fiunt in Congregationibus.
28. Creantur in Consistoriis secretis Legati de Latere.
29. Cum Consilio Cardinalium.
30. Qui solenni equitatione deducuntur.
31. Quando hi uti possint insignibus & juribus suis?
32. Quæ sint eorum insignia?
33. & 34. Quomodo intrent civitates & oppida?
35. Nominantur etiam in his Consistoriis Gubernatores.
36. Committitur illis Legatio per Breve.
38. Et proponuntur Præsules.
39. Tam in partibus, quam habentibus jurisdictionem.
40. Præsules in partibus solo nutu promoventur.
41. Reliqui prævio examine in Italia.
42. Ponens proponit Ecclesiam vacantem, & electum.
43. Qui mittit Summarium processus ad Cardinales.

44. In secundo Consistorio confertur Ecclesie
aut confirmatur Electio.
45. Aliquando ipse Pontifex personam proponit.
46. Promotus vestitur habita Episcopali.
47. Et accipit rochetum à Pontifice.
48. Ac visitat sacrum Collegium, aliosque.
49. Conferuntur Monasteria Consistorialia
Coadjutorie.
50. Solvitur matrimonium spirit. inter Pres-
lem & Ecclesiam.
51. Fiunt erectiones, divisiones & unio-
Ecclesiarum.
52. Et agitur de gravioribus negotiis.
53. Pro quibusdam instituitur Congregatio statu-
54. Præmittitur etiam Congregatio Consistorialis.
55. In quibus omnia contentiosa examinantur
priusquam in Consistorio proponantur.
56. Et alia majoris momenti.
57. Qui intrent Consistoria secreta. ?
58. De Advocatis Consistorialibus.

I.

Consistorium secretum olim bis in
Culis septimanis habebatur. Vestri-
l. i. c. 1. nunc rarius pro exigentiâ nego-
tiorum, & voluntate Pontificis; Or-
dinariè vero bis in mense, feriâ secundâ
tempore matutino; Si dicta dies impe-
dita sit, vel necessitas sic postulet, ha-
betur alterâ die, & quandoque etiam
post prandium.

2. In hoc Consistorio creat Pontifex novos Cardinales, eisque os claudit & aperit. Nominat Legatos de Latere, & tradit illis signum Crucis. Constituit Legatos Urbium & Provinciarum, nimirum: Avinionensis in Gallia, Bononiensis, Ferrariensis, Romanæ, Marcæ Anconitanæ, Umbriæ, Ducatus Urbini, Patrimonii S. Petri, Campaniæ, Maritimæ, & Sabinæ. In Consistoriis quoque secretis electi ad vacantes Ecclesias Episcopales, Archi-Episcopales, Metropolitanas & Patriarchales proponuntur, & instituuntur, si electio per speciale privilegium ad Capitulum, Communitatem, Regem, aliumvè pertineat; Alias ad supremas has Prælaturas tanquam reservatas per Reg. 2. Cancellariæ Innocentii XII. à Pontifice, & sacro hoc Senatu apti eliguntur. Hæc reservatio ad certa quoque Monasteria extenditur, quæ in eodem hoc Consistorio conceduntur, aut commendantur, ideoque *Monasteria Consistorialia* dicuntur. Demum in Consistoriis secretis tractantur omnia, quæ ad cultum DEI, Religionem, pacem publicam Christianorum, & ad conservationem etiam temporalis patrimonii Ecclesiæ Romanæ pertinent.

3. Denunciantur Consistoria, uti & Capella & Congregationes coram Pontifice habendæ Cardinalibus per Cursos vestitos talari violacea, qui statim ac veniunt tanquam missi à Papâ admittuntur. Admissi genibus flexis, ac vestigam nigram, quam manu gestant, tenentes erectam ante Cardinales commisionem lingue latinâ exponunt, exprimitendo diem, horam & locum Consistorii vel Congregationis habendæ, quam illi excipiunt tecti bireto, quod deponunt, cum Cursos sermonem absoluerunt, & discedunt. Si fortè Cursos veniant, dum accumbunt mensæ Cardinales, datur & ipsis lauta refectio.

4. Indicta ergo die pro Consistorio habendo, quilibet Cardinalis, si Sacerdos sit, celebrare Missam, alii verò Sanctissimam Eucharistiâ se reficere, aut saltem audito Sacro se colligere, atque Spiritu sancti opem implorare solent.

5. Hinc sub principium Consistorii nulla peculiaris oratio ad implorandam divinam gratiam, quemadmodum in aliis Cardinalium & Prælatorum Congregationibus religiosè servatur, palam præmittitur.

6. Quando se conferunt Cardinales ad Consistorium tam publicum, quam

secr

secretum, utuntur Cappa ex Ciambelotto undulato, seu materiâ ex pilis Cameli contextâ coloris, qui tempori conformis est. Præfertur illis (quemadmodum semper, quando Cappa utuntur, excepto die Veneris sancto, & cum intersunt concioni in Palatio Apostolico) ab uno è Camerariis *la Mazza*, seu clava in signum præeminentis dignitatis.

7. Cum pervenerint ad locum, in quo celebratur Consistorium secretum, præstolantur adventum Pontificis, qui accedit ad Consistoria tam publica, quam secreta, excepto primo secreto, ut dicitur, vestitus habitu suo privato, hoc est veste talari alba, quam *subtanam* vocant & Rochetto, deinde rubri coloris mozettâ, bireto, stolâ, & calceamentis cruce ex auro acu pictâ insignitis; Estque hic habitus pro differentia temporis vel ex serico, vel ex lana, & vel fultus pellibus armellinis, vel sine pellibus. A Sabbato sancto verò usque ad Sabbatum in albis inclusivè utitur mozettâ & bireto ex serico Damasceno albo, pellibus albis armellinis circumfultis. In primo Consistorio secreto post assumptionem suam utitur Papa pluviali & mitrâ, in quo gratias agit Sacro

Collegio, quod se elegerint in Pontificem.

8. Postquam deportatus est Pontifex ad Consistorium secretum confidet in se de aureo peristromate tectâ, sed duobus solum gradibus altiore sedilibus Cardinalium, quæ sine aulæis tinctæ solum sunt rubro colore appictis Papæ insignibus. Deinde usque dum omnes, vel plerique præsentés sint, vel quamdiu ei placuerit januis apertis admittit ad privatum alloquium Cardinales ordine antiquitatis, qui stantes detectis capitibus & manibus decenter ante se compositis summâ cum reverentiâ negotia cum Summa Sanctitate tractant.

9. Finitâ hac audientiâ obseratur Consistorium, & confident Cardinales locis suis ordine antiquitatis in sedilibus & Cappis suis contegunt Rochettum. Ultimi Cardinalis Diaconi est signum dare campanula, cum res postulat, aut advocatur Secretarius, aliive ministri, qui in aulâ proximè vicinâ expectant.

10. Si quis Cardinalis inchoato jam Consistorio accedat, is factâ profundâ Pontifici reverentiâ, & salutatis capitibus inclinatione Cardinalibus, qui interim stantes eum resalutant, accedit ad locum suum.

11. *Negotia, quæ proponuntur, auditis collectisque Cardinalium suffragiis ex pluralitate à Pontifice decernuntur.*

12. *Inter cætera, quæ in Consistoriis secretis tractantur, facile illud præcipuum est, quod novi creantur Cardinales. Modus vero nunc alius est, quam fuerit antiquitus; Nam licet Pontifex plenam & omnimodam habeat potestatem creandi Cardinales, quando & quos voluerit, ac idoneos judicaverit, nihilominus tamen olim non nisi in quatuor temporibus ad imitationem Sanctorum Patrum tales promotiones fieri solebant.*

13. *Modus erat ejusmodi: Proponebat Pontifex Cardinalibus rationes & causas, quibus ad novos creandos Cardinales movebatur, & singulorum Sententias exquirebat; Si major pars sacri Collegii assentiretur Pontifici, agebatur de numero promovendorum, si & in eo convenirent, injungebat Pontifex Cardinalibus, ut dispicerent, qui idonei essent ad talem dignitatem. In secundo Consistorio secreto declarabat Pontifex nomina eorum, quos ipse dignos promotione judicaret exponendo merita singulorum, & justas magnorum*

rum

rum Principum commendationes, quos major deinde pars Cardinalium dignoscerebat, pronunciabantur à Papa Cardinaliales.

14. Nunc unico Consistorio expediuntur omnia: Pontifex enim sub initium vel, ut frequentius, sub finem Consistorii recitat singulorum nomina ordinum dignitatum, quos promovere ad Cardinalatum statuit, dicitque Cardinalibus, hoc Fratres habeant, & interrogat, quid ipsi videatur, eisque promotionem approbantibus fit decretum, quod illico promulgatur extra Consistorium. Quandoque tamen Pontifex exprimit solum numerum promovendorum, non omnium nomina, sed aliquorum reservat, ut dicunt, in pectore, quæ deinde pro libito ipsius in alio Consistorio publicantur.

15. Publicatione factâ accipiunt præsentés in Urbe statim à Pontifice biretum quod duplici modo fieri observasse se testatur Hieronymus Lunadorus *in relatione sua*, qui multis annis in Curiâ Romanâ Secretarii Memorialium, & Legationum aliisque officiis perfunctus est. Vel enim promovendi pridie per Cardinalem Neopotem præmoniti sunt, & tunc factò promotionis decreto statim in Consistorium advocantur, & Pontifex prostratis

quos
ignos
a Car
edun
tium
nsisto
rdine
rdina
s, ho
d ipis
ppro
o pro
ando
n nu
nium
ut di
libitu
r.
e præ
etum
ffe se
relat
manâ
num
enim
n Ne
facto
sisto
stra
tis

tis in genua ad pedes suos imponit Bire-
tum rubrum dicendo singulis: *Esto Car-*
dinalis, & format super eos signum
Crucis.

16. Vel formato decreto tradit Pon-
tifex schedulam, in qua descripta sunt
nomina Cardinali Nepoti; Hic deinde
dissoluto Consistorio mittit Præfectum
Camerae cum rhedâ suâ, ut eos ubicun-
que in Urbe repertos deducat ad anti-
cameram suam, ubi corona illis tonde-
tur, & vestiuntur habitu Cardinalitio
coloris violacei. Vestes, quibus induti
fuerunt, cedunt Cubiculariis Card. Ne-
potis, & Tonfori dantur pro honorario
25. scuta. Subinde reficit Cardinalis Ne-
pos novos hos Cardinales prandio, quo
finito deducit eosdem ad Pontificem,
à quo genibus flexis accipiunt biretum.
A Papâ dimissi visitant Consanguineos
Pontificis utriusque sexus in habitu Car-
dinalitio, quo factò continent se domi us-
que ad Consistorium publicum.

17. Si quis ex nominatis Cardinalibus
absens sit, & Romæ non commoretur,
mittuntur ei literæ à Papa, vel Cardi-
nali Nepote per expressum Cursorem,
quæ illum de promotione certiozem red-
dant. Quo nuntio accepto curat sibi
statim tonderi pro more coronam Car-
dina-

dinalitiam, & vestit se habitu Cardinalitio coloris violacei, non rubri, nisi post acceptum Biretum, scribitque se Cardinalem.

18. Biretum rubrum ad absentes deferret aliquis à Camerariis Summi Pontificis, imponiturque novo Cardinali in Templo post auditum Sacrum à Nuncio Apostolico, si talis ibi commoretur, vel eo absente ab Imperatore, Rege, Archiepiscopo, vel Episcopo loci.

19. Cardinalis vero absens creature conditione, ut intra annum in Curia Romanâ se præsentet, ideoque jurare debet coram aliquo in dignitate Ecclesiasticâ constituto, priusquam Biretum rubrum capiti ejus imponatur, se intra annum ad Urbem, vel ubi Pontifex fuerit, venturum. Si jurare detrectet, Biretum negatur cum privatione honoris Cardinalitii. Si autem præstito juramento, & accepto Bireto emanserit, pariter privatur Cardinalatu, & Biretum deponere tenetur. *Sixtus V. Const. 50. Postquam verus.*

20. Cum Romam proficiscitur novus Cardinalis accepturus galerum, incedit habitu Cardinalis viatorio coloris violacei gestans pileum ordinarium ornatum auro & serico rubro. Cum Urbi appropinquat

propinquat, mittuntur illi obviam rheda
à Cardinalibus, ac in primis Cardinale
Nepote regnante, cujus curru vehitur ad
Palatium Apostolicum.

21. Introductus ad Conclavia Suae
Eminentiae, praemissis honoris officiis,
& formatâ per Tontorem coronâ Car-
dinalitiâ deponit habitum viatorium,
assumitque talarem cum rochetto, & sic
introducitur à Cardinale Nepote ad Sum-
mum Pontificem; Ad cujus conspectum
cum venerit, factis pro more tribus ge-
nuflectionibus osculatur pedes ejusdem,
manus & genas, agitque gratias pro di-
gnitate sibi collatâ.

22. Dimissus à Pontifice deducit Car-
dinalem Nepotem ad ejus Conclave, &
repetitis gratiarum actionibus discedit vi-
sitatum per Urbem Consanguineos Sum-
mi Pontificis, quo facto continet se do-
mi usque ad Consistorium publicum, nec
nisi privatas admittit visitationes.

23. Post Consistorium publicum in
primo subinde secreto clauditur à Pon-
tifice os novo Cardinali consuetis Cæ-
remoniis, inhibeturque ne votum, vel
sententiam suam in Consistoriis & Con-
gregationibus edicat. Hinc ante tem-
pora Pii V. per hunc actum privabatur
voce activâ & passivâ in electione Pon-
tificis

tificis Sede vacante, nisi Collegium Cardinalium in hoc dispensasset.

24. Verum à Pio V. decretum est editum 26. Januarii 1571. quo declaravit hujusmodi oris clausuram esse Cæremoniā quandam eā de causā introductam ut Cardinales, antequam in Consistoriis & Congregationibus suffragium ferant de modestiā ab ipsis adhibendā admitterentur, non autem impedire, vel ligare facultatem eligendi Pontificem. *Greg. X. Const. 19. Decet Romanum.*

25. In secundo deinde, vel tertio Consistorio secreto aperit os Pontifex novis Cardinalibus, eisque concedit Titulum. Os aperit dando illis facultatem his verbis: *Aperimus vobis os tam in collationibus, quam in Consistoriis, atque in electione Summi Pontificis, & in omnibus actionibus, tam in Consistorio, quam extra, in nomine Patris & Titulum vero assignat eis in aliquā Urbis Ecclesiā, eosque desponsat interendo digitis anulum aureum cum Saphiro dicendo: *Ad honorem Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, Sancti N. committimus tibi Ecclesiam S. N. cum Clero & populo &c.**

26. Pro juribus hujus annuli Cardinalium

nalitii quisque dare debet 500. ducatos de Camera, presentes quidem statim post electionem, à Curiâ vero absentes post susceptionem Bireti rubei. Quam pecuniam Gregorius XIII. olim donarat Collegio Germanico in Urbe, sed eam illi à Sixto V. ademptam applicavit postea Gregorius XV. in *Const. Romanum docet* Congregationi de propaganda fide.

27. Supradictæ verò Cæremoniæ cum novis Cardinalibus fiunt quandoque etiam in Congregationibus, quibus pars major Cardinalium interest.

28. Creantur deinde in Consistoriis secretis Legati de Latere ex consilio Cardinalium. Quamvis enim quicumq; Summo Pontifici visus fuerit idoneus, eligi ab eo possit Sedis Apostolicæ Legatus, in Legatis tamen de Latere mittendis consilium Cardinalium requirere consuevit. *arg. c. Novit de his que fiunt à Præl.* idque hoc modo:

29. Pontifex Senatu Patrum Purpuratorum convocato inquit an & qui ablegandi videantur. Qui nominati fuerint, è Consistorio exeunt, & postquam à majori parte Senatus approbati sunt, revocantur, de munere suo à Pontifice edocendi. Illiperceptâ commissione, acquiescunt non

non suo magis, quam aliorum de se iudicio confidentes Tum pedes manusque Pontificis osculantur, atque etiam ad osculum pacis admittuntur.

30. Ubi interjecto tempore discendum est ad Legationem, Patres iterum in Consistorium secretum convocantur quo finito Legati à sacro Collegio solenni equitatione deducuntur usque ad portam civitatis, Angelicam quidem, Consistorium fuerit in Vaticano, si verò id celebratum sit in Quirinali, seu Monte cavallo, usque ad portam Flaminiam Legati, ultimi in ordine, medii inter duos primos Diaconos incedunt. Ad portam cum pervenerint, pace gratisque vicissim impertitis Cardinales recedunt, Legati iter suum proseguunt. Isti huiusmodi in modum deducti, nec comparere amplius palam in Urbe, nec dare aut recipere visitationes publicas possunt, sed ut primum licuerit, conferre se ad Legationem suam tenentur.

30. Non possunt vero Legati à Laterano ad Provincias suas discedentes erigere crucem, aut dare benedictionem priusquam egressi fuerint extra districtum civitatis, hoc est distiti sint ab Urbe quadringentis milliaria, quousque districtus hic protenditur, atque tunc cæteris quoque insigni-

bus & juribus, quæ ipsis tantum conveniunt, uti poterunt.

32. Insignia sunt: Toga talaris purpurea cum veste byssimâ superiori, Palætreus albus, frænum & calcaria deaurata.

33. His insignibus ornati intrant civitates & oppida sub pallio, quos Clerus & populus solenni supplicatione, & pompâ excipiunt. Archi-Episcopi, & alii Legati minores crucem sibi præferri solitam deponunt. *c. Antiqua de privil. Barb. Jur. Eccl. l. c. 5. n. 22. & seq.*

34. Ingresses civitatem suæ Legationis viâ uti ordinariâ, & consuetas cæremonias servare debent. *Gambar. l. 1. tr. de potest. Leg. & antequam hospicium subeant, Cathedralis vel primariæ Ecclesiæ intrant, & populo benedicunt.*

35. Nominantur præterea à Pontifice, ut diximus *num. 2.* in Consistoriis secretis Legati, quibus certæ civitates, vel Provinciæ Sedi Apostolicæ in temporalibus subjectæ, committuntur gubernandæ, in quibus vices Pontificis gerunt, & ordinariam habent jurisdictionem. *c. Legatos de Offic. Leg. in 6.* proindeque pollent plurimum tam in rebus Ecclesiasticis, quam in iis, quæ concernunt justitiam. Armorum tamen & præsidiorum curam non habent, sed ea demandata est quibusdam ex Nobilitate.

36. Committitur illis Legatio per breve Apostolicum ad triennium, quæ terminum plerumque, si ita desiderent, prorogatur. Non deducuntur vero cum caeremoniis, & equitatione solenni, sed adeunt Provincias suas, cum commodum illis fuerit, fruunturque Titulo, & emolumentis Legatorum, etiam dum Romæ subsistunt.

37. Mittuntur etiam à Pontifice frequenter & ordinariè non Cardinales, sed hi non Legati, sed Nuncii dicuntur, atque olim græcè Apocrisarii, quasi Secretarii dicebantur. *Glos. c. Significasti de elect. c. Septuaginta dist. 16. de quibus actum est c. 1. §. II.*

38. Ad hæc proponuntur, aut eliguntur in Consistoriis secretis Episcopi & Archi-Episcopi, fiuntque provisiones Ecclesiarum Patriarchalium, Metropolitanarum, & Cathedralium vacantium de Prælati, seu Pastoribus idoneis.

39. Hæ provisiones vel sunt Ecclesiarum titularium tantum absque Residentia, & administratione, ut sunt earum quæ occupantur ab Infidelibus, hæreticis vel schismaticis; Vel est Ecclesiarum habentium actualem jurisdictionem, & administrationem in Diocesi Catholica.

40. Primæ provisiones fiunt solo nutu Pontificis, quo confertur tantum honorifica quædam præ eminentia constituens personam in ordine pontificali absque exercitio pontificalium jure proprio ipsi competente.

41. Alteræ provisiones fiunt prævio examine pro Ecclesiis Italiae, & Insularum adjacentium, de quo infra in capite de Congregatione pro examine Episcoporum, sive promovendus electus sit à Pontifice, sive à Capitulo, sive nominatus à Principe.

42. In his ergo provisionibus præmisso examine, & formato processu consueto de vita, moribus, legitimis natalibus, ætate, gradu, atque etiam de statu Episcopatus, Cardinalis Ponens in primo Consistorio proponit Ecclesiam vacantem, & ad eam electum aut promovendum.

43. Die deinde præcedente Consistorium secundum mittit Cardinalis Ponens Summarium formati processus ad singulos Cardinales, ut videre possint, si quid forte sit opponendum.

44. In ipso vero secundo Consistorio exponit brevibus idem Cardinalis Ponens latina lingua contenta processus, quo facto conyersus Pontifex ad Decanum

Collegii quærit, an quid occurrat in contrarium opponendum, quo surgente & negante, si id ipsum quoque negat Cardinalis Ponens Pontifex decernit, & confert Ecclesiam ei, qui propositus fuerat, aut confirmat electionem ab habentibus potestatem eligendi factam. Cardinalis Vice-Cancellarius concipit Decretum describitque in schedulam, quo ipsum quoque facit Card. Ponens subscripto nomine suo, & apposito sigillo, e quibus deinde schedulis formantur Bullæ Apostolicæ.

45. Nonnunquam etiam ipsemet Pontifex personam aliquam conspicuam, & notæ qualitatæ proponit, atque tunc si nil opponatur, nullâ aliâ factâ inquisitione, fit decretum.

46. Promotus, si Romæ sit præsens eodem mane, quo propositus fuit, vestire se debet habitu Episcopali violaceo cum pileo nigro, spirâ & limbo viridi ornato; Deinde conferre se ad Palatium Apostolicum, & in Camera Cardinalis Nepotis curare sibi coronam fieri Episcopalem.

47. Qua factâ ascendit ad Antimeram Pontificis, ibique expectat, usque dum finito Consistorio revertatur Pontifex ad Conclavæ suam, ad quem deinde

dedu

deductus à Magistris Cæremoniarum admittitur ad osculum pedis, & imponit illi Pontifex manibus suis rochetum, quo uti Episcopi consueverunt. Ex Ordinibus Religiosorum promoti, cum non utantur rochetto, osculantur solum pedes Pontificis, ac gratias agunt.

48. Postea novus Episcopus visitat sacrum Collegium, ac primo loco Decanum, deinde cæteros sine ordine, prout occurrunt. Post illos Governatorem Urbis, Auditorem Camerae, Thesaurarium generalem, & Datarium, à quo curat sibi dari literas patentes pro Alternativâ, priusquam ad Episcopatum suum discedat.

49. Conferuntur quoque Consistorialiter Monasteria quædam regularia, quæ propterea Consistorialia nuncupantur; Atque etiam Coadjutoria tam Cathedralium & Metropolitanarum, quam Monasteriorum Consistorialium.

50. Dissolvitur etiam in Consistorio Matrimonium spirituale inter Præsulem & Ecclesiam seu Cathedrali, seu Metropolitanam ob dimissionem liberam, vel ob translationem ad aliam Ecclesiam, prævio tamen examine, ex quibus causis hujusmodi dissolutio petatur.

K 2

51. No.

51. Novæ quoque erectiones Ecclesiarum Cathedralium & Metropolitanarum, dismembrationes, divisiones & uniones earundem Ecclesiarum in Consistoriis secretis fiunt.

52. Demum in his Consistoriis agitur de gravioribus Sedis Apostolicæ, & Ecclesiæ universalis, vel Principum, tam temporalibus, quam spiritualibus negotiis, juxta eorundem qualitatem & circumstantias.

53. Cum vero non expediat semper de quibuscunque negotiis coram omnibus Cardinalibus agere, solet nonnumquam Pontifex instituere particularem quorundam Cardinalium Congregationem, quam *Status* vocant, pro particularibus quibusdam negotiis, eamque non stabilem, sed quæ pro libitu Pontificis & pro negotiorum qualitate, & temporum exigentiâ mutetur.

54. Porrò cum in plerisque actibus Consistorialibus oppositores se offerant qui in contrarium quædam contentiones proponant, ne altercatio hæc in ipso Consistorio contra majestatem ejusdem fiat, erecta est Congregatio quorundam Cardinalium & Prælatorum, quæ *Consistorialis* dicitur, & est quasi Consultiva

Consistorii, in qua ventilantur materiæ auditis partibus opponentibus in formâ contentiosâ juxta stylum Congregationum Cardinalitiarum, priusquam in Consistorio proponantur.

55. Examinatur vero exactè inter cætera, si agatur de Ecclesiarum unionibus, divisionibus, seu dismembrationibus, novisq; erectionibus, an justæ subsint causæ, & adsint ea, quæ de necessitate requiruntur.

56. Examinatur quoque in eadem Congregatione an electio Prælatorum facta à Capitulis, & Monasteriis valida fuerit & canonica. An in concessione Coadjutoriæ justæ causæ, aliaque requisita habeantur. An, cum nominati sunt à Principibus & Universitatibus Canonici ad Cathedrales seu Metropolitanas Ecclesias hoc jus nominandi eis competat. An causæ sint sufficientes, ob quas Episcopus deserere Ecclesiam suam desiderat.

57. Ad Consistoria secreta nemo præter Pontificem & Cardinales admittitur. Intran tamen quandoque Secretarius & Clericus Nationalis; Verum cum dicitur: *Extra omnes* egrediuntur & ipsi, manentque in vicinâ Camerâ usque dum

signum detur campanulâ ab ultimo Cardinali Diacono.

58. Admittuntur etiam nonnunquam Advocati Consistoriales, cum nimirum pallia pro novis Archi-Episcopis postulant, eique qui pro Pallio sollicitat, dantur ab Archi-Episcopo decem ducati de Camera. Sunt vero Advocati Consistoriales duodecim, & omnes nominantur à Pontifice; Singuli ex septem primis habent redditum annum sexcentorum scutorum, reliqui trecentorum. Officium eorum est, præterquam quod petant pallia nomine Archi-Episcoporum in Consistoriis secretis, perorare in Consistoriis publicis, prout infra dicetur. Hi collegialiter congregati in Scholis publicis, *alla Sapienza*, creare possunt Doctores utriusque Juris.

Hieron. Lunadorus, Franc. Sestini. Claveri in *decr. Car. Rom. de Luca Rel. Rom. Consistorii* dis. 5. &c.

§. 2.

De Consistoriis publicis.

1. Quas ob causas habeantur Consistoria publica.
2. Novus Cardinalis, cui imponendus est pileus, quomodo vestiatur.
3. & 4. Si peregrè venerit instituitur ob eum solemnis equitatio.